

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

адреса юридична: вул. Капітана Володимира Кісельова, 1, м. Полтава, 36000,
адреса для листування: вул. Капітана Володимира Кісельова, 1, м. Полтава, 36607,
тел. (0532) 61 04 21, E-mail inbox@pl.arbitr.gov.ua, <https://pl.arbitr.gov.ua/sud5018/>
Код ЄДРПОУ 03500004

РІШЕННЯ ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

08.10.2024

Справа № 917/682/24

Господарський суд Полтавської області у складі судді Ківшик О.В., розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовною заявою Товариства з обмеженою відповідальністю "ПАФ "Гарант", вул. Ради Європи, 15, смт. Гоголеве, Миргородський район, Полтавська область, 38310 третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні позивача Публічне акціонерне товариство Акціонерний банк "Укргазбанк", вул. Єреванська, 1, м.Київ, 03087 до відповідача держава Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, вул. Житня, 14, будівля 1, м. Москва, Російська федерація про стягнення 1 705 021 261,48 грн,

Секретар судового засідання Ісенко М.В.

Представники учасників процесу: відповідно протоколу судового засідання,

установив:

1. Короткий зміст позовних вимог та заперечень.

Позивач просить суд стягнути з відповідача держава Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації 1 705 021 261,48 грн збитків.

Позовні вимоги ґрунтуються на тому, що ці збитки заподіяні 28.08.2023 року владою Російської Федерації внаслідок ведення агресивної війни та агресивних воєнних дій шляхом обстрілу цивільної інфраструктури Миргородського району Полтавської області ракетами невстановленого типу, що призвело до знищення, пошкодження та/або втрати належного позивачу майна та упущеної вигоди.

Правовими підставами позову зазначено, зокрема, ст. 9, 41, 56 Конституції України, ст. 2, 15, 16, 22, 167, 17, 317, 321, 386, 623, 1166 Цивільного Кодексу України, ст. 3, 55, 133, Господарського Кодексу України, ст. 49 Закону України "Про міжнародне приватне право", ст. 19 Закону України "Про міжнародні договори України", ст. 1, 17 Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини", ст. 3, 5 Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні", Європейську конвенцію про імунітет держав 1972 року, Конвенцію ООН про юрисдикційні імунітети держав та їх власність 2004 року, Конвенцію про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 22.01.1993 року, Угоду про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 20.03.1992 року, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод та Протокол № 1 від 20.03.1952 року до неї, Загальну декларацію прав людини.

На підтвердження обґрунтованості позовних вимог позивач надав наступні докази (т.с.

1, а.с. 13-190): витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності за реєстраційним номером об'єкта нерухомого майна 2130200453202; витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності за реєстраційним номером об'єкта нерухомого майна 2747682253060; свідоцтво про право власності на нерухоме майно №27494537 від 30.09.2014; акт про пожежу від 28 серпня 2023 року; витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань у кримінальному провадженні №22023170000000200 від 28 серпня 2023 року; лист УСБУ в Полтавській області від 19 березня 2024 року вих.№66/6/3-114В; пам'ятка про права та обов'язки потерпілого у кримінальному провадженні №22023170000000200 від 28 серпня 2023 року; технічний звіт за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів будівлі відділення рафінації відбілювання, вентерації та дезодорації рослинної олії; технічний звіт за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів будівлі цеху екстракції олії та операторської; технічний звіт за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів будівлі водонапірної насосної станції; технічний звіт за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів будівлі олійно-пресового цеху, грануляції і котельні; технічний звіт за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів споруд ємностей для зберігання зерна №№1-11 сушильно-очисного комплексу зернових культур та сховищ для зберігання; розділ 1 (нерухомість) Звіту про незалежну оцінку збитків; розділ 2 (обладнання) Звіту про незалежну оцінку збитків; розділ 3 (товари) Звіту про незалежну оцінку збитків; розділ 4 (упущена вигода) Звіту про незалежну оцінку збитків; свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю; ордер на надання правничої (правової) допомоги.

Третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні позивача Публічне акціонерне товариство Акціонерний банк "Укргазбанк" надала суду за вх № 9194 від 02.07.2024 року пояснення по суті спору, відповідно до яких визнає вимоги Позивача обґрунтованими та просить суд задовольнити позовні вимоги Товариства з обмеженою відповідальністю "ПАФ "Гарант" до держави Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації про стягнення 1 705 021 261,48 грн збитків у повному обсязі.

В обґрунтування своєї правової позиції банк, зокрема, зазначає, що оскільки матеріали справи не містять жодних відомостей, які б свідчили про використання пошкодженого майна Позивача у воєнних цілях, дії відповідача, внаслідок яких завдано шкоду майну Позивача, були вчинені всупереч законам і звичаям війни, тому відповідач має нести повну відповідальність за шкоду, що заподіяна майну Позивача внаслідок здійснення збройної агресії.

Інших заяв по суті спору до суду не надходило.

2. Процесуальні питання, вирішені судом.

23.04.2024 року до Господарського суду Полтавської області надійшла позовна заява Товариство з обмеженою відповідальністю "ПАФ "Гарант" до відповідача держава Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації про стягнення 1 705 021 261,48 грн збитків.

Протоколом автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 23.04.2024 справу № 917/682/24 розподілено судді Ківшик О.В.

Суд ухвалою від 29.04.2024 прийняв позовну заяву до розгляду і відкрив провадження у справі, ухвалив розглядати справу у порядку загального позовного провадження, призначив підготовче засідання у справі на 28.05.2024 року на 11:40 год., встановив сторонам строки для подання заяв по суті спору. Крім того, вказаною ухвалою суд ухвалив повідомити відповідача про дату, час і місце розгляду справи, розмістивши оголошення про виклик до суду на вебпорталі судової влади України та офіційному вебсайті Господарського суду Полтавської області.

Суд протокольною ухвалою від 28.05.2024, враховуючи обставини справи, неявку відповідача у підготовче засідання та з метою надання сторонам передбаченого ст. 7, 13 Господарського процесуального Кодексу України (далі - ГПК України) рівного права на захист своїх прав та охоронюваних законом інтересів, оголосив перерву в підготовчому

засіданні до 20.06.2024 року до 09:00 год. Крім того, вказаною ухвалою суд ухвалив повідомити відповідача про дату, час і місце розгляду справи, розмістивши оголошення про виклик до суду на вебпорталі судової влади України та офіційному вебсайті Господарського суду Полтавської області.

У судові засідання 20.06.2024 року сторони представництво не забезпечили, були належним чином повідомлені про дату, час і місце проведення судового засідання.

Позивач надав суду за вх. № 8671 від 20.06.2024 року клопотання про проведення підготовчого судового засідання за відсутності його представників.

Акціонерний банк «Укргазбанк» надав суду заяву вх. № 8680 від 20.06.2024 року про вступ у справу як третьої особи без самостійних вимог на предмет спору на стороні позивача.

В обґрунтування підстав вступу у справу останній послався на те, що заявлена до стягнення сума збитків завдана збройною агресією відповідача внаслідок ракетних ударів 28.08.2023 року по виробничим приміщенням позивача за адресами : Полтавська обл., смт. Гоголеве, вул. Ради Європи, 13А, 13Е, 13Г та пошкодженням/знищенням зерна соняшника. Частина вказаного нерухомого майна та зерно соняшника перебуває в іпотеці та заставі банку на підставі договорів іпотеки та застави, копії яких додано до заяви.

Суд ухвалою від 20.06.2024 року, зокрема, продовжив строк підготовчого провадження на 30 днів, відклав підготовче засідання на 06.08.2024 року на 10:00, залучив в порядку ст. 50 ГПК України до участі у справі як третю особу, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні позивача, Акціонерний банк «Укргазбанк», встановив третій особі строк для надання письмових пояснень по суті спору - 15 днів з дати отримання цієї ухвали, роз'яснив учасникам справи право подати суду відповідь на пояснення третьої особи у строк 10 днів з дати їх отримання. Крім того, вказаною ухвалою суд ухвалив повідомити відповідача про дату, час і місце розгляду справи, розмістивши оголошення про виклик до суду на вебпорталі судової влади України та офіційному вебсайті Господарського суду Полтавської області.

Суд ухвалою від 24.06.2024 року повернув заяву вх. № 8656 від 20.06.2024 року представника Публічного акціонерного товариства Акціонерного банку "Укргазбанк" про відкладення підготовчого засідання та залучення АБ "Укргазбанк" як третьої особи у справі №917/682/24 без розгляду.

У зв'язку з перебуванням судді Ківшик О.В. у відпустці засідання суду 06.08.2024 не відбулося.

29.07.2024 від представника третьої особи надійшла заява вх. №10271 про участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду.

Суд ухвалою від 26.08.2024 року призначив дату підготовчого засідання на 12.09.2024 на 12:30, задовольнив заяву третьої особи про участь в судовому засіданні по справі №917/682/24 в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду, ухвалив провести судові засідання 12.09.2024 о 12:30 за участю представника третьої особи - Мартинюка Євгена Володимировича в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням програмного забезпечення EasyCon відповідно до Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затвердженого Рішенням Вищої ради правосуддя від 17 серпня 2021 року №1845/0/15-21.

Відповідач повідомлений про дату, час і місце розгляду справи шляхом розміщення оголошення про виклик до суду на вебпорталі судової влади України та офіційному вебсайті Господарського суду Полтавської області.

У судовому засіданні 12.09.2024 року з огляду на вчинення усіх необхідних процесуальних дій у даній справі для виконання завдань підготовчого провадження, встановлених частиною 1 статті 177 ГПК України, та закінчення встановленого строку підготовчого провадження, суд оголосив протокольну ухвалу про закриття підготовчого провадження та призначення справи до судового розгляду по суті на 08.10.2024 року на 10:00.

Відповідач повідомлений про закриття підготовчого провадження та призначення

справи до судового розгляду по суті на 08.10.2024 на 10:00 шляхом розміщення оголошення про виклик до суду на вебпорталі судової влади України та офіційному вебсайті Господарського суду Полтавської області.

Відповідач представництву у жодне судове засідання не забезпечив, причин цього суду не повідомив, відзив на позовну заяву та заяву про розгляд справи за його відсутності не надав.

Щодо повідомлення відповідача про дату, час і місце проведення судових засідань у цій справі суд зазначає таке.

Відповідач у справі є нерезидентом України.

Відповідно до ст. 365 ГПК України іноземні особи мають такі самі процесуальні права та обов'язки, що і громадяни України та юридичні особи, створені за законодавством України, крім винятків, встановлених законом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Згідно з ч. 1 ст. 367 ГПК України у разі якщо в процесі розгляду справи господарському суду необхідно, зокрема, вручити документи на території іншої держави, господарський суд може звернутися з відповідним судовим дорученням до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави (далі - іноземний суд) у порядку, встановленому цим Кодексом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Судове доручення надсилається у порядку, встановленому цим Кодексом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, а якщо міжнародний договір не укладено - Міністерству юстиції України, яке надсилає доручення Міністерству закордонних справ України для передачі дипломатичними каналами (ч. 2 ст. 367 ГПК України).

При цьому судом враховано, що до повномасштабної військової агресії Російської Федерації проти України порядок передачі судових та позасудових документів для вручення на території Російської Федерації регулювався Угодою про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності, до якої Україна приєдналася 19.12.1992, прийнявши відповідний нормативний акт - постанову Верховної Ради України "Про ратифікацію Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності" від 19.12.1992 шляхом направлення доручення компетентному суду або іншому органу Російської Федерації.

Разом з тим, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, Указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022 введено в Україні воєнний стан.

Відповідно до ч. 1 ст. 12-2 Закону України "Про правовий режим воєнного стану" в умовах правового режиму воєнного стану суди, органи та установи системи правосуддя діють виключно на підставі, в межах повноважень та в спосіб, визначені Конституцією України та законами України.

За зверненням Мініюсту, Міністерство закордонних справ України повідомило депозитаріїв конвенцій Ради Європи, Гаазької конференції з міжнародного приватного права та ООН, а також сторони двосторонніх міжнародних договорів України про повномасштабну триваючу збройну агресією Росії проти України та неможливість у зв'язку з цим гарантувати у повному обсязі виконання українською стороною зобов'язань за відповідними міжнародними договорами та конвенціями на весь період воєнного стану.

Згідно з листом Міністерства юстиції України "Щодо забезпечення виконання міжнародних договорів України у період воєнного стану" №25814/12.1.1/32-22 від 21.03.2022 з урахуванням норм звичаєвого права щодо припинення застосування міжнародних договорів державами у період військового конфлікту між ними, рекомендується не здійснювати будь-яке листування, що стосується співробітництва з установами Російської Федерації на підставі міжнародних договорів України з питань міжнародно-правових відносин та правового співробітництва у цивільних справах та у галузі міжнародного приватного права.

Крім того, у зв'язку з агресією з боку Росії та введенням воєнного стану Акціонерне

товариство "Укрпошта" з 25.02.2022 припинило обмін міжнародними поштовими відправленнями та поштовими переказами з Російською Федерацією та Республікою Білорусь.

Міністерство юстиції України листом № 91935/114287-22-22/12.1.1 від 06.10.2022 щодо вручення судових документів резидентам Російської Федерації в порядку статті 8 Конвенції про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах 1965 року повідомило, що за інформацією МЗС України (лист № 71/14-500-77469 від 03.10.2022) 24.02.2022 розірвано дипломатичні відносини між Україною та Російською Федерацією у зв'язку з широкомасштабною збройною агресією останньої проти України. Функціонування закордонних дипломатичних установ України на території РФ та діяльність її дипломатичних установ на території України зупинено. Комунікація МЗС з органами влади РФ за посередництва третіх держав також не здійснюється.

Відтак, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, суд не здійснює повідомлення відповідача про розгляд даної справи засобами поштового зв'язку та не звертається до суду Російської Федерації з судовим дорученням про вручення документів.

На підставі викладеного, враховуючи розірвання дипломатичних відносин України з Російською Федерацією, що унеможливило надсилання цієї ухвали на адресу відповідача, з метою повідомлення відповідача про час та місце проведення судових засідань у цій справі суд здійснював шляхом розміщення на офіційному вебпорталі судової влади України (на сайті Господарського суду Полтавської області) відповідного оголошення в порядку, передбаченому ч. ч. 4, 5 ст. 122 ГПК України.

Крім того, відомості про судовий розгляд справи та зазначені процесуальні рішення своєчасно оприлюднено в Єдиному державному реєстрі судових рішень у мережі Інтернет на офіційному сайті Судова влада України.

Таким чином, судом вжито всіх можливих заходів з метою повідомлення відповідача про час та місце розгляду справи.

Відповідач своїм правом на подання відзиву на позов у визначений у відповідності до положень ГПК України строк не скористався

Відповідно до ч. 9 ст. 165 та ч. 2 ст. 178 ГПК України у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин, суд вирішує справу за наявними матеріалами.

Оскільки неявка на судові засідання представника відповідача не перешкоджає розгляду справи, суд вважає за необхідне розглядати справу за його відсутності, за наявними в матеріалах справи документами, як це передбачено ст. 202 ГПК України.

В силу вимог ч. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, кожен при вирішенні судом питання щодо його цивільних прав та обов'язків має право на судовий розгляд упродовж розумного строку.

Розумність тривалості провадження повинна визначатися з огляду на обставини справи та з урахуванням таких критеріїв: складність справи, поведінка заявника та відповідних органів влади, а також ступінь важливості предмета спору для заявника (рішення Суду у справах Савенкова проти України, по. 4469/07, від 02.05.2013, Папазова та інші проти України, по. 32849/05, 20796/06, 14347/07 та 40760/07, від 15.03.2012).

Матеріали справи свідчать про те, що судом було створено всім учасникам судового процесу належні умови для доведення останніми своїх правових позицій, надання ними доказів, які, на їх думку, є достатніми для обґрунтування своїх вимог та заперечень. Окрім того, судом було вжито всіх заходів, в межах визначених чинним законодавством повноважень, щодо всебічного, повного та об'єктивного дослідження всіх обставин справи.

Водночас суд зауважує, що відповідно до пунктів 3 та 4 ст. 13 ГПК України кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених законом. Кожна сторона несе ризик настання наслідків, пов'язаних з вчиненням чи невчиненням нею процесуальних дій.

Під час розгляду справи по суті у судовому засіданні 08.10.2024 року представник

позивача на позовних вимогах наполягав, представник третьої особи позовні вимоги підтримав.

Під час розгляду справи по суті судом були досліджені всі письмові докази, що містяться в матеріалах справи.

Відповідно до ч. 2 ст. 233 ГПК України дане рішення прийнято, складено та підписано в нарадчій кімнаті.

В судовому засіданні 08.10.2024 року відповідно до ст. 240 ГПК України оголошено вступну та резолютивну частину рішення та повідомлено, коли буде підписано повний текст судового рішення.

3. Обставини, встановлені судом під час розгляду справи.

Розглянувши подані документи і матеріали, з'ясувавши фактичні обставини, на яких ґрунтується позов, оцінивши подані докази, які мають значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, господарський суд встановив наступне.

З огляду на природу та характер правовідносин, зміст заявлених вимог та доводів сторін, предметом доказування у даній справі є питання встановлення наявності повного складу правопорушення у діях відповідача щодо заподіяння ним позивачеві збитків (факт спричинення шкоди, протиправність дій заподіювача шкоди і його вина, причинний зв'язок між протиправною дією та негативними наслідками), і, як наслідок цього - наявності або відсутності підстав для задоволення позовних вимог.

Товариство з обмеженою відповідальністю "ПАФ "Гарант" створене та зареєстроване відповідно до законодавства України як суб'єкт господарювання юридична особа у формі товариства з обмеженою відповідальністю, здійснює свою господарську діяльність з виробництва олії та тваринних жирів, вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, допоміжну діяльність у рослинництві та післяурожайну діяльність.

Товариство з обмеженою відповідальністю "ПАФ "Гарант" є власником нерухомого майна, що знаходиться за адресою: Полтавська область, Миргородський район, смт.Гоголеве, вул.Ради Європи, 13А, 13Е, 13Г (витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності індексний номер 21597462 від 24.07.2020 року, витяг з Державного реєстру речових прав індексний номер 335295958 від 12.06.2023 року, свідоцтвом на право власності на нерухоме майно індексний номер 27494537 та витяг Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності індексний номер 27494781 від 30.09.2014 року – том справи 1, а.с. 14-18).

Як стверджує у позовній заяві Позивач, 28 серпня 2023 року приблизно о 04:30 годин злочинною владою Російської Федерації, внаслідок ведення агресивної війни та агресивних воєнних дій, здійснено обстріл цивільної інфраструктури Миргородського району Полтавської області ракетами невстановленого типу. В результаті вказаних злочинних дій загинуло 4 особи, отримали поранення 3 особи та пошкоджено виробничі потужності Позивача за адресою: Полтавська область, Миргородський район, смт. Гоголеве, вул.Ради Європи, 13А, 13Е, 13Г.

Обставини завдання ракетного удару, а також факти руйнувань та знищення належного Позивачу майну підтверджуються:

1. Актом про пожежу від 28 серпня 2023 року, складеного комісією у складі провідного інспектора БЗНС Миргородського РУ ГУ ДСНС України в Полтавській області Носа О.О. слідчого СВ Миргородського РВП ГУНП у Полтавській області Розсохи В.Д., інженера ДВЛ Куліша Є.О. та директора ТОВ «ПАФ ГАРАНІ Товстошкура О.С. (т.с. 1, а.с. 19), відповідно до якого встановленою причиною пожежі є потрапляння боєприпасів (їх уламків) внаслідок бойових дій.

2. Витягом з Єдиного реєстру досудових розслідувань від 29 березня 2024 року відповідно до якого у провадженні слідчого відділу УСБУ в Полтавській області знаходиться кримінальне провадження №2202317000000200, зареєстроване в Єдиному реєстрі досудових розслідувань 28 серпня 2023 року за фактом порушення збройними силами Російської Федерації законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами,

згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (т.с. 1, а.с. 20). Правова кваліфікація кримінального правопорушення ч.2 ст.438 Кримінального кодексу України.

3. Листом старшого слідчого в особливо важливих справах слідчого відділу УСБУ в Полтавській області від 19 березня 2024 року вих.№66/6/3-114В, відповідно до змісту якого проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні №2202317000000200 за фактом ракетного удару по цивільній об'єкту ТОВ "ПАФ "Гарант" за адресою: Полтавська область, Миргородський район, смт.Гоголеве, вул.Ради Європи, 15, внаслідок чого загинули 4 особи, отримали поранення 3 особи та пошкоджено виробничі потужності Позивача (т.с. 1, а.с. 21). У провадженні проводяться необхідні слідчі (розшукові) та процесуальні дії, підозру у вчиненні кримінального правопорушення не повідомлялося. Позивача у вказаному провадженні визнано потерпілим.

4. Технічним звітом за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів) будівлі відділення рафінації відбілювання, вентерації та дезодорації рослинної олії ТОВ "ПАФ "Гарант", яка розташована по вул.Ради Європи 13Г в смт.Гоголеве Миргородського району Полтавської області, з оцінкою їх технічного стану та рекомендаціями щодо подальшої їх експлуатації після пошкоджень внаслідок надзвичайних ситуацій, бойових дій та терористичних актів, виконаним приватним підприємством «БУДЕКСПЕРТИЗА» (т.с. 1, а.с. 23-30).

5. Технічним звітом за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів) будівлі цеху екстракції олії та операторської ТОВ "ПАФ "Гарант", яка розташована по вул.Ради Європи 13А, 13Г і 13Е в смт.Гоголеве Миргородського району Полтавської області, з оцінкою їх технічного стану та рекомендаціями щодо подальшої їх експлуатації після пошкоджень внаслідок надзвичайних ситуацій, бойових дій та терористичних актів, виконаним приватним підприємством «БУДЕКСПЕРТИЗА» (т.с. 1, а.с. 31-39).

6. Технічним звітом за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів) будівлі водонапірної насосної станції ТОВ "ПАФ "Гарант", яка розташована по вул.Ради Європи 13А, 13Г і 13Е в смт.Гоголеве Миргородського району Полтавської області, з оцінкою їх технічного стану та рекомендаціями щодо подальшої їх експлуатації після пошкоджень внаслідок надзвичайних ситуацій, бойових дій та терористичних актів, виконаним приватним підприємством «БУДЕКСПЕРТИЗА» (т.с. 1, а.с. 40-44).

7. Технічним звітом за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів) будівлі олійно-пресового цеху, грануляції і котельні ТОВ "ПАФ "Гарант", яка розташована по вул.Ради Європи 13А, 13Г і 13Е в смт.Гоголеве Миргородського району Полтавської області, з оцінкою їх технічного стану та рекомендаціями щодо подальшої їх експлуатації після пошкоджень внаслідок надзвичайних ситуацій, бойових дій та терористичних актів, виконаним приватним підприємством «БУДЕКСПЕРТИЗА» (т.с. 1, а.с. 45-53).

8. Технічним звітом за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів) споруд ємностей для зберігання зерна №№1-11 сушильно-очисного комплексу зернових культур та сховищ для зберігання ТОВ "ПАФ "Гарант", яка розташована по вул.Ради Європи 13Е в смт.Гоголеве Миргородського району Полтавської області, з оцінкою їх технічного стану та рекомендаціями щодо подальшої їх експлуатації після пошкоджень внаслідок надзвичайних ситуацій, бойових дій та терористичних актів, виконаним приватним підприємством «БУДЕКСПЕРТИЗА» (т.с. 1, а.с. 54-61).

Позивач зазначає, що з метою визначення вартості завданих матеріальних збитків внаслідок ракетного удару, що відбувся 28.08.2023 року, між Позивачем та приватним підприємством «Центр незалежної оцінки та експертизи» (сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №166/2023, виданий фондом Державного майна України 20 березня 2023 року) укладено договір №25 від 18 вересня 2023 року.

Відповідно до Звіту про незалежну оцінку збитків Розділ 1 (нерухомість) загальна вартість завданих збитків нерухомому майну Позивача станом на 28.08.2023 без врахування ПДВ становить 826 018 061,06 грн (Розділу 1 Звіту – т.с. 1, а.с. 112-128).

Відповідно до Звіту про незалежну оцінку збитків Розділ 2 (обладнання) загальна вартість завданих збитків обладнанню Позивача станом на 28.08.2023 без врахування ПДВ

становить 108 310 566,42 грн (копія Розділу 2 Звіту - т.с. 1, а.с. 129-157).

Відповідно до Звіту про незалежну оцінку збитків Розділ 3 (товари) загальна вартість завданих збитків товару Позивача станом на 28.08.2023 без врахування ПДВ становитиме 328 240 000,00 грн (копія Розділу 3 Звіту - т.с. 1, а.с. 158-168).

Відповідно до Звіту про незалежну оцінку визначення розміру неотриманого прибутку Розділ 4 (упущена вигода) загальна вартість неотриманого прибутку (упущеної вигоди) Позивача станом на 28.08.2023 без врахування ПДВ становитиме 442 452 634,00 грн (копія Розділу 4 Звіту - т.с. 1, а.с. 169-187).

Таким чином, в результаті здійснення Відповідачем 28 серпня 2023 року ракетного удару по цивільному об'єкту за адресою: Полтавська область, Миргородський район, смт.Гоголеве, вул.Ради Європи, 15, що належить ТОВ "ПАФ "Гарант" на праві власності, загальний розмір збитків Позивача склав 1 705 021 261,48 грн.

Вважаючи свої права порушеними, позивач звернувся до суду з даним позовом.

4. Норми права, з яких виходить господарський суд при прийнятті рішення та висновки господарського суду за результатами вирішення спору.

Стосовно предметної та територіальної юрисдикції спору, судового імунітету відповідача суд виходить з наступного.

За приписами ч. 1 ст. 3 Господарського кодексу України (далі - ГК України) під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

Згідно з ч. 1 ст. 133 ГК України основу правового режиму майна суб'єктів господарювання, на якій базується їх господарська діяльність, становлять право власності та інші речові права - право господарського відання, право оперативного управління.

Відповідно до ст. 134 ГК України право власності є основним речовим правом у сфері господарювання. Суб'єкт господарювання, який здійснює господарську діяльність на основі права власності, на свій розсуд, одноосібно або спільно з іншими суб'єктами володіє, користується і розпоряджається належним йому (їм) майном, у тому числі має право надати майно іншим суб'єктам для використання його на праві власності, праві господарського відання чи праві оперативного управління, або на основі інших форм правового режиму майна, передбачених цим Кодексом.

Згідно з ч. 1 ст. 55 ГК України суб'єктами господарювання визнаються учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством.

Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 55 ГК України суб'єктами господарювання є господарські організації - юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до цього Кодексу, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку.

Згідно із частинами 4, 5 ст. 55 ГК України суб'єкти господарювання реалізують свою господарську компетенцію на основі права власності, права господарського відання, права оперативного управління відповідно до визначення цієї компетенції у цьому Кодексі та інших законах. Суб'єкти господарювання - господарські організації, які діють на основі права власності, права господарського відання чи оперативного управління, мають статус юридичної особи, що визначається цивільним законодавством та цим Кодексом.

Відповідно до ст. 84 Цивільного кодексу України (далі - ЦК України) товариства, які здійснюють підприємницьку діяльність з метою одержання прибутку та наступного його розподілу між учасниками (підприємницькі товариства), можуть бути створені лише як господарські товариства (повне товариство, командитне товариство, товариство з обмеженою або додатковою відповідальністю, акціонерне товариство) або виробничі кооперативи чи сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні

об'єднання, що діють з метою одержання прибутку.

Згідно із ст. 42 ГК України підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

Таким чином, у розумінні наведених вище положень нормативно-правових актів позивач створений та здійснює свою господарську діяльність у формі товариства з обмеженою відповідальністю; є підприємством, що здійснює виробництво олії та тваринних жирів, вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, допоміжну діяльність у рослинництві та післяурожайну діяльність.

Відповідно до ст. 17 Загальної декларації прав людини (прийнята і проголошена резолюцією 217А(III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року) кожна людина має право володіти майном як одноособово, так і разом з іншими. Ніхто не може бути безпідставно позбавлений свого майна.

Згідно зі ст. 1 Протоколу № 1 від 20.03.1952 № ЕТБ № 009 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальним принципами міжнародного права.

Відповідно до ст. 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Відповідно до ч. 1 ст. 317 ЦК України власникові належать права володіння, користування та розпорядження своїм майном.

Згідно з ч. 1 ст. 321 ЦК України право власності є непорушним. Ніхто не може бути протиправно позбавлений цього права чи обмежений у його здійсненні.

Згідно з ч. 3 ст. 386 ЦК України власник, права якого порушене, має право на відшкодування завданої йому майнової та моральної шкоди.

Проте, військова агресія Російської Федерації проти України вплинула на реалізацію господарської діяльності позивача та його майно, що свідчить на порушення його права як суб'єкта господарської діяльності.

Відповідно до ч. 8 ст. 29 ГПК України, позови про відшкодування шкоди, заподіяної майну, можуть пред'являтися також за місцем заподіяння шкоди.

Як встановлено судом, місцем заподіяння шкоди майну позивача у даній справі є Полтавська обл., смт. Гоголеве, вул. Ради Європи, 13А, 13Е, 13Г.

Позов Товариства з обмеженою відповідальністю "ПАФ "Гарант" заявлено до відповідача держави Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, яке є юридичною особою цієї країни, а спірні правовідносини є господарськими розгляд яких віднесено до компетенції господарських судів України.

Згідно з правовими висновками, викладеними Верховним Судом у постанові від 18.05.2022 по справі № 428/11673/19, загальновідомим є (тобто таким, що не потребує доказування) те, що Російська Федерація відкидає визнання будь-якої відповідальності за свою протиправну військову діяльність в Україні, включаючи не тільки повномасштабну збройну агресію, але і будь-яку участь своїх збройних сил у військових діях в Україні. Не існує жодної розумної підстави припустити, що порушене право позивача, за захистом якого він звернувся до українського суду, могло би бути захищене шляхом подання позову до суду Російської Федерації.

Викладене дає суду підстави для висновку, що спір виник між юридичною особою приватного права – позивачем та іноземною державою-агресором як особливим суб'єктом, статус якого може бути прирівняний до юридичної особи публічного права, спір виник стосовно відшкодування матеріальної шкоди, завданої господарюючому суб'єкту пошкодженням його майна, яке використовувалося у господарській діяльності, тому має

ознаки господарського спору та підлягає вирішенню в порядку господарського судочинства; за територіальною юрисдикцією спір підсудний Господарському суду Полтавської області.

Згідно із ч. 2 ст. 4 ГПК України юридичні особи та фізичні особи - підприємці, фізичні особи, які не є підприємцями, державні органи, органи місцевого самоврядування мають право на звернення до господарського суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав та законних інтересів у справах, віднесених законом до юрисдикції господарського суду, а також для вжиття передбачених законом заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням.

Відповідно до ч. 1 ст. 20 ГПК України господарські суди розглядають справи у спорах, що виникають у зв'язку із здійсненням господарської діяльності.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 76 Закону України «Про міжнародне приватне право» суди можуть приймати до свого провадження і розглядати будь-які справи з іноземним елементом у справах про відшкодування шкоди, якщо її було завдано на території України.

Згідно з ч. 2 ст. 2 ЦК України учасниками цивільних відносин є, зокрема, іноземні держави та інші суб'єкти публічного права.

Відповідно до частин 1, 4 ст. 45 ГПК України сторонами в судовому процесі - позивачами і відповідачами - можуть бути особи, зазначені у ст. 4 цього Кодексу. Відповідачами є особи, яким пред'явлено позовну вимогу.

Зі змісту позовної заяви вбачається, що Товариства з обмеженою відповідальністю "ПАФ "Гарант" визначило відповідачем державу - Російську Федерацію.

Згідно з ч. 1 ст. 79 Закону України «Про міжнародне приватне право» пред'явлення позову до іноземної держави, залучення іноземної держави до участі у справі як відповідача або третьої особи, накладення арешту на майно, яке належить іноземній державі та знаходиться на території України, застосування щодо такого майна інших засобів забезпечення позову і звернення стягнення на таке майно можуть бути допущені лише за згодою компетентних органів відповідної держави, якщо інше не передбачено міжнародним договором України або законом України.

Частиною 4 ст. 79 Закону України «Про міжнародне приватне право» передбачено, що у тих випадках, коли в порушення норм міжнародного права України, її майну або представникам в іноземній державі не забезпечується такий же судовий імунітет, який згідно з частинами першою та другою цієї статті забезпечується іноземним державам, їх майну та представникам в Україні, Кабінетом Міністрів України може бути вжито до цієї держави, її майна відповідних заходів, дозволених міжнародним правом, якщо тільки заходів дипломатичного характеру не достатньо для врегулювання наслідків зазначеного порушення норм міжнародного права.

Отже, Закон України «Про міжнародне приватне право» встановлює судовий імунітет щодо іноземної держави за відсутності згоди компетентних органів відповідної держави на залучення її до участі у справі у національному суді іншої держави.

Водночас, як Європейська конвенція про імунітет держав 1972 року (ст. 11), так і Конвенція ООН про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004 року (ст. 12), передбачають, що договірна держава не може посилатися на імунітет від юрисдикції при розгляді справи в суді іншої договірної держави, який зазвичай має компетенцію розглядати справи, які стосуються грошової компенсації (відшкодування) у разі смерті чи заподіяння тілесного ушкодження особі чи заподіяння шкоди майну або його втрати в результаті дій чи бездіяльності держави, якщо така дія чи бездіяльність мали місце повністю або частково на території держави суду.

У даному випадку суд не вбачає підстав для застосування суверенного судового імунітету відповідача, виходячи з наступного.

Як Україна, так і Російська Федерація, є учасницями міжнародних договорів, а саме:

Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 22.01.1993 (далі - Конвенція про правову допомогу). Вказана Конвенція підписана і Україною, і Російською Федерацією та ратифікована: Україною - відповідно до Закону України від 10.11.1994 № 240/94-ВР; Російською Федерацією -

відповідно до федерального закону від 04.08.1994 № 16-ФЗ;

Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 20.03.1992 (далі - Угода). Наведена Угода підписана і Україною, і Російською Федерацією та ратифікована: Україною - відповідно до постанови Верховної Ради України від 19.12.1992 № 2889-ХІІ; Російською Федерацією - постановою верховної ради Російської Федерації від 09.10.1992 № 3620-1.

Згідно із ст. 1 Конвенції про правову допомогу громадяни кожної з Договірних Сторін, а також особи, які проживають на її території, користуються на територіях усіх інших Договірних Сторін щодо своїх особистих та майнових прав таким самим правовим захистом, як і власні громадяни цієї Договірної Сторони. Громадяни кожної з Договірних Сторін, а також інші особи, які проживають на її території, мають право вільно та безперешкодно звертатися до судів, прокуратури та інших установ інших Договірних Сторін, до компетенції яких належать цивільні, сімейні та кримінальні справи (далі - установи юстиції), можуть виступати в них, подавати клопотання, пред'являти позови та здійснювати інші процесуальні дії на тих самих умовах, що й громадяни цієї Договірної Сторони. Положення цієї Конвенції застосовуються також до юридичних осіб, створених відповідно до законодавства Договірних Сторін.

Відповідно до ч. 1, 3 ст. 42 Конвенції про правову допомогу у справах про відшкодування шкоди (крім тих, що випливають із договорів та інших правомірних дій), компетентним є суд Договірної Сторони, на території якої мала місце дія або інша обставина, яка стала підставою для вимоги про відшкодування шкоди. При цьому, наведена Конвенція про правову допомогу не містить жодних застережень щодо юрисдикції відповідному суду спорів про відшкодування шкоди, відповідачем у яких виступає держава чи державні органи відповідної Договірної Сторони.

Відповідно до ст. 1 Угоди ця угода регулює питання вирішення справ, що випливають з договірних та інших цивільно-правових відносин між господарюючими суб'єктами, з їх відносин з державними та іншими органами, а також виконання рішень за ними.

Згідно із пп. «г» п. 1 ст. 4 Угоди компетентний суд держави - учасниці має право розглядати зазначені в статті 1 цієї Угоди спори, якщо на території цієї держави - учасниці мала місце дія або інша обставина, що стала основою для вимог щодо відшкодування шкоди.

Одночасно, Угода встановлює особливі правила щодо судового імунітету держав-учасниць. Так, відповідно до п. 4 ст. 4 Угоди справи про визнання недійсними повністю або такими, що не мають нормативного характеру, актів державних і інших органів, а також про відшкодування збитків, завданих господарюючим суб'єктам такими актами або які виникли внаслідок неналежного виконання зазначеними органами своїх обов'язків по відношенню до господарюючих суб'єктів, розглядаються виключно судом за місцем знаходження зазначеного органу.

Таким чином, визначаючи межі свого судового імунітету відповідно до зазначеної Угоди, її учасники (у тому числі Росія), встановили: 1) загальне правило, відповідно до якого, виходячи зі змісту статті 1, пп. «г» п. 1 ст. 4 Угоди, спір про відшкодування шкоди (незалежно від суб'єктного складу сторін, зокрема і у випадку, коли відповідачем по такому спору буде держава чи її орган) підвідомчий суду держави, в якій було вчинено дії із заподіяння шкоди і 2) вичерпний перелік випадків, коли визначені вказаною Угодою правила підсудності спорів не поширюються на спори, відповідачем у якій є державний орган. При цьому, визначені Угодою правила судового імунітету держав-учасниць є вичерпними та поширюються на спори двох типів: 1) щодо недійсності актів органів державної влади та 2) відшкодування збитків, заподіяних суб'єктам господарювання такими актами або ж неналежним виконанням відповідними органами своїх обов'язків щодо суб'єкта господарювання.

Відтак, з урахуванням положень статті 1, пп. «г» п. 1 ст. 4, п. 4 ст. 4 Угоди стосовно спорів про відшкодування шкоди будь-які спори такого роду підвідомчі суду тієї держави, де була заподіяна шкода, крім випадку розгляду спорів про відшкодування збитків, заподіяних суб'єктам господарювання актами органів державної влади, визнаними недійсними або ж

неналежним виконанням відповідними органами своїх обов'язків щодо суб'єкта господарювання. Тобто, за змістом наведених положень Угоди, будь-які спори про відшкодування шкоди, якщо така шкода не заподіяна прямо передбаченими Угодою та наведеними вище діями органу державної влади, розглядаються компетентним за місцем заподіяння шкоди.

Із урахуванням положень ст. 42 Конвенції про правову допомогу, статті 1, пп. «г» п. 1 ст. 4, п. 4 ст. 4 Угоди, щодо відповідної категорії спорів існує явно виражена відмова Російської Федерації від імунітету на підставі укладеного міжнародного договору.

Виходячи з наведеного, Російська Федерація не має підстав посилаючися на імунітет для уникнення відповідальності за заподіяні збитки позивачу.

Також судом прийнято до уваги правову позицію Верховного Суду, викладена у постанові від 14.04.2022 у справі № 308/9708/19, яка полягає в тому, що після початку війни в Україні з 2014 року суд України, розглядаючи справу, де відповідачем визначено Російську Федерацію, має право ігнорувати імунітет цієї країни та розглядати справи про відшкодування шкоди, завданої особі в результаті збройної агресії Російської Федерації, за позовом, поданим саме до цієї іноземної країни.

Аналогічна правова позиція щодо судового імунітету держави визначена, зокрема, у постановках Верховного Суду від 18.05.2022 у справі № 428/11673/19, від 22.06.2022 №311/498/20, від 12.10.2022 у справі № 463/14365/21; постанові Великої Палати Верховного Суду від 15.09.2022 у справі № 990/80/22.

Вирішуючи питання щодо застосування норм матеріального права у даному спорі, суд виходить з наступного.

Як визначає ст. 124 Конституції України, юрисдикція судів поширюється на будь-який юридичний спір та будь-яке кримінальне обвинувачення. У передбачених законом випадках суди розглядають також інші справи.

Частиною 1 ст. 48 Закону України «Про міжнародне приватне право» визначено, що до зобов'язань, що виникають з дії однієї сторони, з урахуванням положень ст. 49-51 цього Закону, застосовується право держави, у якій мала місце така дія.

Відповідно до ч. 1 ст. 49 Закону України «Про міжнародне приватне право» права та обов'язки за зобов'язаннями, що виникають внаслідок завдання шкоди, визначаються правом держави, у якій мала місце дія або інша обставина, що стала підставою для вимоги про відшкодування шкоди.

Згідно з ч. 1 ст. 42 Конвенції про правову допомогу зобов'язання про відшкодування шкоди, крім тих, що впливають із договорів та інших правомірних дій, визначаються за законодавством Договірної Сторони, на території якої мала місце дія або інша обставина, яка стала підставою для вимоги про відшкодування шкоди.

Поряд з цим, відповідно до пп. «ж» ст. 11 Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 20.03.1992 права і обов'язки Сторін за зобов'язаннями, що виникають внаслідок заподіяння шкоди, визначаються за законодавством держави, де відбулася подія або інша обставина, що стала підставою для вимог про відшкодування шкоди.

Таким чином, оскільки подія, яка стала підставою для вимог про відшкодування шкоди мала місце на території України, то застосовним матеріальним законом при розгляді даного спору є матеріальний закон України.

Одночасно, відповідно до ст. 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Згідно із ст. 10 ЦК України чинний міжнародний договір, який регулює цивільні відносини, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, є частиною національного цивільного законодавства України. Якщо у чинному міжнародному договорі України, укладеному у встановленому законом порядку, містяться інші правила, ніж ті, що встановлені відповідним актом цивільного законодавства, застосовуються правила відповідного міжнародного договору України.

Також, згідно із ст. 19 Закону України «Про міжнародні договори України» чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства і застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства. Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суд, здійснюючи правосуддя на засадах верховенства права, забезпечує кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Згідно із ст.ст. 1, 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» суди застосовують при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколи до неї, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, а також практику Європейського суду з прав людини як джерело права.

Стаття 3 ГПК України встановлює, що судочинство в господарських судах здійснюється відповідно до Конституції України, цього Кодексу, Закону України «Про міжнародне приватне право», Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила судочинства, ніж ті, що передбачені цим Кодексом, іншими законами України, застосовуються правила міжнародного договору.

Таким чином, міжнародне право в Україні не потребує трансформації в національне право, а просто включається та автоматично діє в складі національного або внутрішнього законодавства. Акт ратифікації міжнародного договору Україною відразу інкорпорує його до національного права; звичаєве міжнародне право так само розглядається як частина національного права.

З огляду на наведене суд приходять до висновку, що до спірних відносин підлягає застосуванню матеріальний закон України, включно з відповідними положеннями міжнародних договорів, як частиною системи національного законодавства України.

Надаючи правову кваліфікацію спірним правовідносинам, суд виходить з наступного.

Відповідно до приписів ч. 1 та п. 3 ч. 2 ст. 11 ЦК України цивільні права та обов'язки виникають із дій осіб, що передбачені актами цивільного законодавства, а також із дій осіб, що не передбачені цими актами, але за аналогією породжують цивільні права та обов'язки. Підставами виникнення цивільних прав та обов'язків, зокрема, є завдання майнової (матеріальної) та моральної шкоди іншій особі.

За змістом статей 15 та 16 ЦК України кожна особа має право на звернення до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу у разі їх порушення, невизнання або оспорювання.

Частиною 2 ст. 16 ЦК України встановлено, що суд може захистити цивільне право або інтерес іншим способом, який встановлений договором або законом. В силу п. 8 ч. 2 ст. 16 ЦК України способом захисту цивільних прав та інтересів може бути, зокрема, відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди.

Згідно з ст. 5 ГПК України здійснюючи правосуддя, господарський суд захищає права та інтереси фізичних і юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законом або договором. У випадку, якщо закон або договір не визначають ефективного способу захисту порушеного права чи інтересу особи, яка звернулася до суду, суд відповідно до викладеної в позові вимоги такої особи може визначити у своєму рішенні такий спосіб захисту, який не суперечить закону.

Застосування конкретного способу захисту цивільного права залежить як від змісту права чи інтересу, за захистом якого звернулася особа, так і від характеру його порушення, невизнання або оспорення. Такі право чи інтерес мають бути захищені судом у спосіб, який є

ефективним, тобто таким, що відповідає змісту відповідного права чи інтересу, характеру його порушення, невизнання або оспорення та спричиненим цими діями наслідкам.

Ефективний спосіб захисту повинен забезпечити поновлення порушеного права, бути адекватним наявним обставинам.

Відповідно до ст. 41 Конституції України, кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Частиною 1 ст. 317 ЦК України визначено, що власникові належать права володіння, користування та розпоряджання своїм майном.

Право власності позивача на майно (нерухоме майно, обладнання, товар), яке було зруйноване та частково знищене під час зазначеного вище ракетного удару, підтверджується матеріалами справи.

Згідно ч. 1 ст. 321 ЦК України, право власності є непорушним. Ніхто не може бути протиправно позбавлений цього права чи обмежений у його здійсненні.

Відповідно до ч. 3 ст. 386 ЦК України, власник, права якого порушені, має право на відшкодування завданої йому майнової та моральної шкоди.

За таких умов, знищення належного позивачу на праві власності майна порушує його право власності і у зв'язку із цим породжує право останнього на відшкодування заподіяної йому відповідачем шкоди.

Захист права власності гарантується статтею 1 Додаткового протоколу до Європейської конвенції з прав людини, а відповідальність за порушення вказаного права покладається безпосередньо на державу і настає у тому випадку, коли будь-яке діяння держави має своїм прямим наслідком застосування до особи забороненого поведіння.

Згідно з ст. 22 ЦК України особа, якій завдано збитків у результаті порушення її цивільного права, має право на їх відшкодування.

Збитками є:

1) втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права (реальні збитки);

2) доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене (упущена вигода).

Збитки відшкодовуються у повному обсязі, якщо договором або законом не передбачено відшкодування у меншому або більшому розмірі.

Якщо особа, яка порушила право, одержала у зв'язку з цим доходи, то розмір упущеної вигоди, що має відшкодовуватися особі, право якої порушено, не може бути меншим від доходів, одержаних особою, яка порушила право.

На вимогу особи, якій завдано шкоди, та відповідно до обставин справи майнова шкода може бути відшкодована і в інший спосіб, зокрема, шкода, завдана майну, може відшкодовуватися в натурі (передання речі того ж роду та тієї ж якості, пошкодження пошкодженої речі тощо), якщо інше не встановлено законом.

Майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю особистим немайновим правам фізичної або юридичної особи, а також шкода, завдана майну фізичної або юридичної особи, відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала. Особа, яка завдала шкоди, звільняється від її відшкодування, якщо вона доведе, що шкоди завдано не з її вини (ч.1, ч.2 ст.1166 ЦК України).

При вирішенні спорів про відшкодування шкоди за ст.1166 ЦК України, доказуванню підлягає: факт спричинення шкоди, протиправність дій заподіювача шкоди і його вина, причинний зв'язок між протиправною дією та негативними наслідками. Відсутність хоча б одного з таких елементів виключає відповідальність за заподіяння шкоди. Деліктна відповідальність за загальним правилом настає лише за наявності вини заподіювача шкоди.

Для застосування такого заходу відповідальності як стягнення збитків необхідна наявність усіх елементів складу господарського правопорушення: 1) протиправної поведінки

(дії чи бездіяльності) особи (порушення зобов'язання); 2) шкідливого результату такої поведінки - збитків; 3) причинного зв'язку між протиправною поведінкою та збитками; 4) вини особи, яка заподіяла шкоду. У разі відсутності хоча б одного із цих елементів відповідальність у вигляді відшкодування збитків не настає.

Протиправною вважається поведінка, яка порушує імперативні норми права або санкціоновані законом умови договору, внаслідок чого порушуються права іншої особи (така поведінка особи може виявлятися у прийнятті нею неправомірного рішення або у неправомірній поведінці - діях або бездіяльності). Під збитками розуміється матеріальна шкода, що виражається у зменшенні майна потерпілого в результаті порушення належного йому майнового права, та (або) применшенні немайнового блага тощо. Причинний зв'язок між протиправною поведінкою та заподіяними збитками виражається в тому, що протиправні дії заподіювача є причиною, а збитки є наслідком такої протиправної поведінки. Вина заподіювача збитків є суб'єктивним елементом відповідальності і полягає в психічному ставленні особи до вчинення нею протиправного діяння і проявляється у вигляді умислу або необережності.

Принцип змагальності передбачає покладання тягара доказування на сторони. Одночасно цей принцип не передбачає обов'язку суду вважати доведеною та встановленою обставину, про яку сторона стверджує. Така обставина підлягає доказуванню таким чином, аби задовольнити, як правило, стандарт переваги більш вагомих доказів, тобто коли висновок про існування стверджуваної обставини з урахуванням поданих доказів видається більш вірогідним, ніж протилежний.

Близький за змістом правовий висновок викладений у постановках Верховного Суду від 02.10.2018 у справі № 910/18036/17, від 23.10.2019 у справі № 917/1307/18, від 18.11.2019 у справі №902/761/18, від 04.12.2019 у справі № 917/2101/17.

При цьому, саме на позивача покладається обов'язок довести наявність збитків, протиправність поведінки заподіювача збитків та причинний зв'язок такої поведінки із заподіяними збитками.

Щодо вини, як складового елементу цивільного правопорушення, то законодавством України не покладається на позивача обов'язок доказування вини відповідача у заподіянні шкоди; діє презумпція вини, тобто, відсутність вини у завданні шкоди повинен доводити сам завдавач шкоди.

Якщо під час розгляду справи зазначена презумпція не спростована, то вона є юридичною підставою для висновку про наявність вини заподіювача шкоди. В контексті зазначеного, саме відповідач повинен доводити відсутність своєї вини у спірних правовідносинах.

Аналогічна правова позиція викладена Верховним Судом у постанові від 21.04.2021 у справі №648/2035/17 та у постанові від 14.02.2018 у справі №686/10520/15-ц.

З огляду на вказане, обов'язковою умовою притягнення відповідача до відповідальності за завдану шкоду є встановлення протиправності його дій відповідно до положень застосованого матеріального закону.

Так, відповідно до Конституції України Україна є суверенна і незалежна. Територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022 був введений воєнний стан в Україні з 24.02.2022 у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, який триває на час винесення рішення у цій справі.

У п. 4 частини першої статті 2 Статуту ООН закріплено принцип, згідно з яким всі члени Організації Об'єднаних Націй утримуються у їх міжнародних відносинах від загрози силою чи її застосування як проти територіальної недоторканності чи політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним з Цілями Об'єднаних Націй.

Відповідно до ст. 3 Резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй «Визначення агресії» від 14.12.1974 як акт агресії кваліфікується, зокрема, вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка

військова окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, що є результатом такого вторгнення чи нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави чи її частини, а також бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави.

Меморандумом про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, відповідно до п. 2 якого російська федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки держави учасниці, підтвердили зобов'язання утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і гарантували, що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом Організації Об'єднаних Націй.

Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 01.03.2022 № A/ES-11/L.1 визнано акт агресії РФ проти України в порушення пункту 2 4) статуту ООН та звернено до росії вимогу негайно припинити застосування сили по відношенню до України та вивести збройні формування РФ з України.

Наказом Міжнародного суду справедливості ООН № 182 від 16.03.2022 зобов'язано Російську Федерацію негайно припинити військові дії, які вона розпочала 24.02.2022 на території України.

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 14.04.2022 про заяву Верховної Ради України «Про вчинення Російською Федерацією геноциду в Україні» визнано геноцидом Українського народу дії збройних сил, політичного і військового керівництва Росії під час збройної агресії проти України, яка розпочалася 24.02.2022.

Преамбулою Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» встановлено, що Україна згідно з Конституцією України є суверенною і незалежною державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою. Перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаазькими конвенціями 1907 року, IV Женевською конвенцією 1949 року, а також всупереч Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і російською федерацією 1997 року та іншим міжнародно-правовим актам є окупацією частини території суверенної держави Україна та міжнародним протиправним діянням з усіма наслідками, передбаченими міжнародним правом.

Відповідно до ч. 3 ст. 85 ГПК України, обставини, визнані судом загальновідомими, не потребують доказування.

Отже, протиправність діяння відповідача, як складового елемента факту збройної агресії Росії проти України, в розумінні ч. 3 ст. 85 ГПК України, є загальновідомим фактом, який не потребує встановлення в судовому порядку та закріпленій державою на законодавчому рівні.

Відповідно до статті 25 Положення про закони і звичаї війни на суходолі (Додаток до Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі) забороняється будь-яким способом атакувати чи бомбардувати незахищені міста, селища, житлові будинки чи споруди.

Суд зазначає, що матеріали справи не містять доказів використання Позивачем втраченого майна у воєнних цілях.

Також позивачем доведено, а судом встановлено факт заподіяння шкоди протиправними діями відповідача та причинно-наслідковий зв'язок між діями відповідача та завданою позивачу шкодою.

Зокрема, відповідно до наданих Позивачем технічних звітів за результатами обстеження будівельних конструкцій (елементів) будівлі відділення рафінації відбілювання, вінтерації та дезодорації рослинної олії, цеху екстракції олії та операторської, водонапірної насосної станції, олійно-пресового цеху, грануляції і котельні, споруд ємностей для

зберігання зерна №№1-11 сушильно-очисного комплексу зернових культур та сховищ для зберігання ТОВ "ПАФ "Гарант", що розташовані по вул.Ради Європи 13Г в смт.Гоголеве Миргородського району Полтавської області, з оцінкою їх технічного стану та рекомендаціями щодо подальшої їх експлуатації після пошкоджень внаслідок надзвичайних ситуацій, бойових дій та терористичних актів, виконаним приватним підприємством «БУДЕКСПЕРТИЗА», Акта про пожежу від 28 серпня 2023 року, складеного комісією у складі провідного інспектора БЗНС Миргородського РУ ГУ ДСНС України в Полтавській області Носа О.О. слідчого СВ Миргородського РВП ГУНП у Полтавській області Розсохи В.Д., інженера ДВЛ Куліша Є.О. та директора ТОВ «ПАФ ГАРАНТ Товстошкура О.С. (т.с. 1, а.с. 19), Витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань від 29 березня 2024 року щодо кримінального провадження №22023170000000200 (зареєстроване в Єдиному реєстрі досудових розслідувань 28 серпня 2023 року за фактом порушення збройними силами Російської Федерації законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України) руйнування та знищення належного Позивачеві майна та неотримання прибутку є наслідком обстрілу означеної цивільної інфраструктури та пожежі з огляду на потраплянні боєприпасів (їх уламків) внаслідок бойових дій.

Виходячи з викладеного, судом встановлена наявність повного складу цивільного правопорушення у вигляді заподіяння шкоди майну позивача, що має своїм наслідком відшкодування такої шкоди позивачу у розмірі і в порядку, передбаченими цивільним законодавством.

Стосовно розміру заявлених збитків суд виходить з наступного.

Як зазначалося вище, статтею 22 ЦК України передбачено, що особа, якій завдано збитків у результаті порушення її цивільного права, має право на їх відшкодування. Збитками є: 1) втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права (реальні збитки); 2) доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене (упущена вигода).

ТОВ "ПАФ "Гарант" просить стягнути з відповідача збитки у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України реальні збитки внаслідок знищення та пошкодження майна та у вигляді недержаного прибутку (упущеної вигоди) в загальній сумі 1 705 021 261,48 грн.

Суд встановив, що з метою визначення вартості завданих матеріальних збитків внаслідок ракетного удару, що відбувся 28.08.2023 року, Приватним підприємством «Центр незалежної оцінки та експертизи» була проведена незалежна оцінка збитків, за результатами якої були складені звіти, у яких суб'єкт оціночної діяльності дійшов висновку, що загальна вартість завданих збитків нерухомому майну Позивача станом на 28.08.2023 без врахування ПДВ становить 826 018 061,06 грн, загальна вартість завданих збитків обладнанню Позивача станом на 28.08.2023 без врахування ПДВ становить 108 310 566,42 грн, загальна вартість завданих збитків товару Позивача станом на 28.08.2023 без врахування ПДВ становить 328 240 000,00 грн, загальна вартість неотриманого прибутку (упущеної вигоди) Позивача станом на 28.08.2023 без врахування ПДВ становить 442 452 634,00 грн.

Незалежна оцінка збитків проведена суб'єктом оціночної діяльності ПП «Центр незалежної оцінки та експертизи» (сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №166/2023, виданий Фондом державного майна України від 20 березня 2023 року) у відповідності до вимог Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» та Методики визначення розміру шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності відповідає Методиці, затвердженої наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18 жовтня 2022 року № 3904/1223 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2022 р. за № 1522/38858), тому означені звіти про

розмір збитків Позивача внаслідок ракетного удару 28 серпня 2023 року суд оцінює як належні, допустимі та достовірні докази на підтвердження дійсного розміру збитків на суму 1 705 021 261,48 грн без ПДВ, завданих Позивачу внаслідок протиправних дій відповідача.

До матеріалів справи не надавались докази виникнення спорів, пов'язаних із результатами оцінки збитків (визначеного розміру збитків), у тому числі рецензування звіту про оцінку збитків.

Зважаючи на викладене, суд приходить до висновку, що вимоги Товариства з обмеженою відповідальністю "ПАФ "Гарант" про стягнення збитків у встановленій судом сумі, завданої позивачу внаслідок збройного вторгнення російської федерації та здійснення обстрілу цивільної інфраструктури 28.08.2023 року, є доведеними та такими, що підлягають задоволенню у повному обсязі.

Згідно зі статтею 56 Конституції України кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Відповідно до ч. 1 ст. 167 ЦК України держава діє у цивільних відносинах на рівних правах з іншими учасниками цих відносин.

Згідно зі ст. 170 ЦК України держава набуває і здійснює цивільні права та обов'язки через органи державної влади у межах їхньої компетенції, встановленої законом.

При цьому держава є специфічним суб'єктом правовідносин. Під державою розуміється організація політичної влади домінуючої частини населення у соціально неоднорідному суспільстві, яка, забезпечуючи цілісність і безпеку суспільства, здійснює керівництво ним насамперед в інтересах цієї частини, а також управління загальносуспільними справами. До визначальних ознак держави відноситься наявність для виконання своїх завдань та функцій специфічного апарату, який володіє владними повноваженнями і має матеріальні засоби для реалізації цих повноважень. Реалізація функцій держави здійснюється через специфічний апарат, порядок формування, правовий статус та повноваження якого визначаються самою державою.

Відповідно до пунктів 1, 3 Гаазької Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі 1907 (що набрала чинності для України 24.08.1991) договірні держави видають своїм сухопутним військам накази, які відповідають Положенню про закони і звичаї війни на суходолі. Воююча сторона, яка порушує норми зазначеного Положення, підлягає відповідальності у формі відшкодування збитків, якщо для цього є підстави. Вона є відповідальною за всі дії, вчинені особами, які входять до складу її збройних сил.

Відповідно до правового висновку, висловленого Великою Палатою Верховного Суду у постанові від 27.11.2019 у справі №242/4741/16-ц, належним відповідачем у справах про відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, їх посадовою або службовою особою, є держава як учасник цивільних відносин, як правило, в особі органу, якого відповідач зазначає порушником своїх прав.

Таким чином, відповідно до наведених положень цивільного законодавства та Конвенції, за шкоду, спричинену порушенням законів і звичаїв війни, відповідальність несе воююча держава в цілому, незважаючи на те, який конкретно підрозділ її збройних сил заподіяв шкоду, за рахунок усіх наявних у неї активів, зокрема і майна підрозділів специфічного апарату держави, який реалізує її функції, в тому числі як державних органів, так і інших підприємств, організацій, установ, які реалізують відповідні державні функції.

Відповідно до вимог ч.1 ст.73 ГПК України доказами є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи.

Згідно ч.1 ст.74 ГПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

У відповідності до ст.76 ГПК України належними є докази, на підставі яких можна встановити обставини, які входять в предмет доказування. Суд не бере до розгляду докази, які не стосуються предмета доказування. Предметом доказування є обставини, які

підтверджують заявлені вимоги чи заперечення або мають інше значення для розгляду справи і підлягають встановленню при ухваленні судового рішення.

Зі змісту ст.77 ГПК України вбачається, що обставини, які відповідно до законодавства повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися іншими засобами доказування. Докази, одержані з порушенням закону, судом не приймаються.

Статтею 86 ГПК України встановлено, що суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів.

Жодні докази не мають для суду задалегідь встановленої сили. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності.

Суд надає оцінку як зібраним у справі доказам в цілому, так і кожному доказу (групі однотипних доказів), який міститься у справі, мотивує відхилення або врахування кожного доказу (групи доказів).

Згідно з положеннями 13 ГПК України. судочинство у господарських судах здійснюється на засадах змагальності сторін. Кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених законом.

Відповідно до частини 5 статті 236 ГПК України обґрунтованим є рішення, ухвалене на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин, на які сторони посилаються як на підставу своїх вимог і заперечень, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні, з наданням оцінки всім аргументам учасників справи.

Згідно із статтею 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» суди застосовують при розгляді справ практику Європейського суду з прав людини як джерело права.

У рішенні Європейського суду з прав людини у справі «Трофимчук проти України» від 28.10.2010р. №4241/03 Європейським судом з прав людини зазначено, що хоча пункт 1 статті 6 Конвенції зобов'язує суди обґрунтовувати свої рішення, це не може розумітись як вимога детально відповідати на кожен довід сторін.

Відповідно до ч.23 рішення Європейського суду з прав людини від 18.07.2006 у справі «Проніна проти України» за заявою №63566/00 суд нагадує, що п.1 ст.6 Конвенції зобов'язує суди давати обґрунтування своїх рішень, але це не може сприйматись як вимога надавати детальну відповідь на кожен аргумент. Межі цього обов'язку можуть бути різними в залежності від характеру рішення.

При цьому суд зазначає, що згідно вимог ч.1 ст.14 ГПК України суд розглядає справи не інакше як за зверненням особи, поданим відповідно до цього Кодексу, в межах заявлених нею вимог і на підставі доказів, поданих учасниками справи або витребуваних судом у передбачених цим Кодексом випадках. Збирання доказів у господарських справах не є обов'язком суду, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

Господарський суд, проаналізувавши наведені вище норми матеріального права в аспекті спірних правовідносин, зазначає, що позовні вимоги підтверджуються поданими доказами та матеріалами справи, не спростовані відповідачем, судом не виявлено на підставі наявних документів у справі інших фактичних обставин, що мають суттєве значення для правильного вирішення спору, тому суд дійшов висновку про те, що вимога позивача про стягнення з відповідача суми завданих збитків є ефективним способом захисту порушеного права в розумінні Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та фактично призведе до відновлення його порушених прав, тому позовні вимоги підлягають задоволенню повністю.

Стосовно розподілу судових витрат.

За приписами п. 22 ч. 1 ст. 5 Закону України «Про судовий збір», від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях звільняються позивачі у справах за позовами до держави-агресора Російської Федерації про відшкодування завданої майнової

та/або моральної шкоди у зв'язку з тимчасовою окупацією території України, збройною агресією, збройним конфліктом, що призвели до вимушеного переселення з тимчасово окупованих територій України, загибелі, поранення, перебування в полоні, незаконного позбавлення волі або викрадення, а також порушення права власності на рухоме та/або нерухоме майно.

Відповідно до підп. 1 п. 2 ч. 2 ст. 4 Закону України «Про судовий збір», ставка судового збору за подання до господарського суду позовної заяви майнового характеру встановлюється у розмірі 1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше 350 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

З 1 січня 2024 року прожитковий мінімум в Україні встановлено Законом України від 09.11.2023 № 3460-IX «Про Державний бюджет України на 2024 рік» у розмірі 3 028,00 грн для працездатних осіб.

Ціна позову у даній справі становить 1 705 021 261,48 грн., розмір судового збору складає 1 059 800,00 грн. (350 x 3 028,00 грн).

Відповідно до ч. 3 ст. 129 ГПК України, судовий збір, від сплати якого позивач у встановленому порядку звільнений, стягується з відповідача в дохід Державного бюджету України.

Оскільки позивач при зверненні до суду з позовом був звільнений від оплати судового збору на підставі п. 22 ч. 1 ст. 5 Закону України Про судовий збір, то на підставі ч. 3 ст. 129 ГПК України з відповідача до Державного бюджету України підлягають стягненню 1 059 800,00 грн. судового збору.

Керуючись статтями 129, 232-233, 236-238, 240 ГПК України, суд

ВИРІШИВ:

1. Позов задовольнити повністю.

2. Стягнути з держави Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації (вулиця Житня, 14, будівля 1, місто Москва, Російська Федерація, 119991) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю "ПАФ "Гарант" (вул. Ради Європи, 15, смт. Гоголеве, Миргородський район, Полтавська область, 38310, ідентифікаційний код ЄДРПОУ 32478714) 1 705 021 261 (один мільярд сімсот п'ять мільйонів двадцять одна тисяча двісті шістьдесят одна) грн 48 коп. збитків.

3. Стягнути з держави Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації (вулиця Житня, 14, будівля 1, місто Москва, Російська Федерація, 119991) в дохід Державного бюджету України судовий збір у сумі 1 059 800,00 грн.

Видати наказ після набрання цим рішенням законної сили.

Повний текст рішення підписано 17.10.2024 року.

Рішення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закритті апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду (ч.1, 2 ст. 241 ГПК України). Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом двадцяти днів з дня його проголошення. Якщо у судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду, або у разі розгляду справи без повідомлення (виклику) учасників справи, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення. Апеляційна скарга подається безпосередньо до суду апеляційної інстанції (ст. 257 ГПК України).

Суддя

О.В.КІВШИК

